

Wolf woman

Ус-бираэгъ

Женщина-волк

Zhenia

Женя

1	Вобщем	раджы-иу	усбираэгътæ	уыдис	æмæ	кæ	...
	вобщем	раджы	=иу	ус	бираэгъ	-т	-æ
		=ITER		woman	wolf	PL	NOM
	long.time.ago					be	PST.INTR.3SG
куы	... цæмæй	фæвæййынц	афтæ	зæгъгæ	æмæ-иу	дис	
куы	цæмæй	фæ- вæй -ынц	афтæ	зæгъ -гæ	æмæ =иу	дис	
if	in.order.to	PV happen PRS.3PL	so	say CONV	and =ITER	amazement	
кодтам		max					
код	-т	-ам	max				
do	TR	PST.TR.1PL	we.NOM				

Well, a long time ago there were wolf women, why they are like this, we wondered.

2.1	Æмæ	нын	зæронд	адæм	афтæ	дзырдтой	
	æмæ	=нын	зæронд	адæм	афтæ	дзырд	-т -ой
	and	=1PL.ENCL.DAT	old	people	so	talk	TR PST.TR.3PL

And old people told us so:

2.2	Гъер	дам-иу	афтæ	кæй	бафæндыди	уый	дам
	гъер	=дам =иу	афтæ	кæй	ба- фæндыд -и	уый	=дам
	now	=CIT =ITER	so	who.GEN	PV want	PST.INTR.3SG	DemDist.NOM
махмæ	куырæйттæ	уыдис			ну ... ш ... нартхор	кæм	
махмæ	куырæй -тт -æ	уыд -ис			ну	ш	нартхор
we.ALL	mill	PL NOM	be	PST.INTR.3SG			maize where
ссадтам	xор	тетæ	хæринаджы	ссад	уый	ирон	куырой
ссад	-т	-ам	xор	тетæ	хæринадж -ы	ссад	ирон
mill	TR	PST.TR.1PL	grain	food	GEN	flour	Ossetic mill

Well, [they said], who wanted this, then... we had mills where corn was milled, grain etc, flour, and that was called an Ossetic mill.

2.3	Æмæ	дам-иу	уый	бынты	ауадис	чи-иу
	æмæ	=дам =иу	уый	бын	-т -ы	а- уад -ис
	and	=CIT =ITER	DemDist.GEN	bottom	PL GEN	PV jump PST.INTR.3SG
кæй-иу		фæндыди		усбираэгъ	уый	æмæ-иу
кæй	=иу	фæндыд -и		ус	бираэгъ	уый
who.GEN	=ITER	want	PST.INTR.3SG	woman	wolf	DemDist.NOM
усбираэгъ		фестади		куыройы	бынты	куы
ус	бираэгъ	фе- стад -и		куырой -ы	бын	-т -ы
woman	wolf	PV stand.up	PST.INTR.3SG	mill	GEN	bottom PL GEN
ауади		уæд				if
a-	уад	-и	уæд			
PV	jump	PST.INTR.3SG	then			

And, [they said], when she passed under the mill, then the one who wanted to turn into a wolf woman, she turned into a wolf woman, when she passed under the mill.

2.4 Гъемæ-иу уæд афтæ мæсты кæмæ уыдис уыданы
 гъемæ =иу уæд афтæ мæсты кæмæ уыд -ис уыдан -ы
 so =ITER then so angry who.ALL be PST.INTR.3SG DemDist.PL GEN

хæдзæрттыл-иу зылдис æмæ сын-иу
 хæдзæр -тт -ыл =иу зылд -ис æмæ =сын =иу
 house PL SUPER =ITER turn PST.INTR.3SG and =3PL.ENCL.DAT =ITER

сæ фос ныццагъта
 =сæ фос ныц- цагът -а
 =3PL.ENCL.GEN cattle PV destroy PST.TR.3SG

And then on whom she was angry, she came to their barns and destroyed their cattle.

3.1 Иу хатт куы уыди уæд-иу хæдзармæ багæпп
 иу хатт куы уыд -и уæд =иу хæдзар -мæ ба- гæпп
 one time if be PST.INTR.3SG then =ITER house ALL PV jump
 ласта , афтæ сæ заборы сæрты сæ
 ласт -а афтæ =сæ забор -ы сæр -т -ы =сæ
 carry PST.TR.3SG so =3PL.ENCL.GEN fence GEN head PL GEN =3PL.ENCL.GEN

фыстæм

фыс -т -æм

sheep PL ALL

Once she jumped into a house, like this, over the fences, to the sheep.

3.2 Амæ йæ хæдзары хицау раййæфта æмæ
 æмæ =йæ хæдзар -ы хицау ра- ййæфт -а æмæ
 and =3SG.ENCL.GEN house GEN master PV get PST.TR.3SG and

йæ уым фæрасурбасур кодта
 =йæ уым фæ- расурбасур код -т -а
 =3SG.ENCL.GEN DemDist.IN PV chase do TR PST.TR.3SG

And the house's owner saw her and chased her there.

3.3 Гъемæ уæд йæ ахста æмæ йын ахсын
 гъемæ уæд =йæ ахст -а æмæ =йын ахс -ын
 so then =3SG.ENCL.GEN catch PST.TR.3SG and =3SG.ENCL.DAT catch INF

нæ бакуымдта

нæ ба- куымд -т -а
 NEG PV obey TR PST.TR.3SG

Well, he wanted to catch her then, but he couldn't.

3.4 Амæ сисы сæрты куыдæй сцæй гæпп кодта
 æмæ сис -ы сæр -т -ы куыдæй с- цæй гæпп код -т -а
 and fence GEN head PL INESS in.what.way PV CON jump do TR PST.TR.3SG

афтæ йæ йæдæй ныххафт ласта сагой-йæ
 афтæ =йæ йæдæй ных- хафт ласт -а сагой -йæ
 so =3SG.ENCL.GEN so PV blow carry PST.TR.3SG pitchfork ABL

And when she was jumping over the fence, he hit her with a pitchfork.

4.1 Гъемæ-иу цасдæр йæ синтæ йæ сыдзыл
 гъемæ =иу цасдæр йæ= син -т -æ йæ= сыдзыл
 so =ITER a.few POSS.3SG= hip PL NOM POSS.3SG= buttocks

ласт -а æмæ фæсадис
 ласт -а æмæ фæ- сад -ис
 carry PST.TR.3SG and PV be.sick PST.INTR.3SG

For some time her thighs were broken and she was sick.

4.2 Стәй уәд куы сыстади	уәеддәр	йәдәй	афтә	йәдәй
стәй уәд куы сы- стад -и	уәеддәр	йәдәй	афтә	йәдәй
then then if PV stand.up PST.INTR.3SG	still	so	so	so
цыди	къуылых-къуылых	йәе	бон	цәуын
цыд -и	къуылых	къуылых	бон	цәу -ын
go PST.INTR.3SG	lame	lame	POSS.3SG=	possibility
уыдис	гъер-иу	афтә	го	INF
уыд -ис	гъер =иу	афтә		
be PST.INTR.3SG	now =ITER	so		

Then when she got up, then she, well, she limped, she couldn't walk, like this.

4.3 Гъемә та-иу	әй	куы фәндыйди	уәед
гъемә =та	=иу	=әй	куы фәндыйд -и
so =CONTR	=ITER	=3SG.ENCL.GEN	if want PST.INTR.3SG
та-иу	афтә куыройы	бынты	ауд
=та =иу	афтә куырой	-ы бын -т -ы а- уад -*0	әмәе
=CONTR =ITER	so mill	GEN bottom PL GEN PV jump PST.INTR.3SG	and
та-иу	усбираөгъ	фестад	әмәе адәмы
=та =иу	ус бираөгъ	фе- стад -*0	әмәе адәм -ы
=CONTR =ITER	woman wolf	PV stand.up PST.INTR.3SG	and people GEN cattle
цағъта	афтә хәдзәрттәм	цидис	
цағът -а	афтә хәдзәр -тт -әм	цид -ис	
destroy PST.TR.3SG	so house	PL ALL go PST.INTR.3SG	

And then, whenever she wanted, she passed under the mill and turned into a wolf woman, and destroyed people's cattle, and visited the houses this way.

5 Амә-иу	бираөгъ	уыдис	адәймаг	сылгоймаг
әмәе =иу	бираөгъ	уыд -ис	адәймаг	сылгоймаг
and =ITER	wolf	be PST.INTR.3SG	man	woman

And man, i. e. woman, was wolf.

Wolf woman

Ус-бираөгъ

Женщина-волк

Zhenia

Женя

1 Вобщем раджы-иу	усбираөгътә	уыдис	әмәе	кәе	...
вобщем раджы =иу	ус бираөгъ -т -ә	уыд -ис	әмәе	кәе	
long.time.ago =ITER	woman wolf	PL NOM	be PST.INTR.3SG	and	
куы ... цәмәй	фәвәййынц	афтә	зәгъгә	әмә-иу	дис
куы цәмәй	фә- вәйй -ынц	афтә	зәгъ -гә	әмәе =иу	дис
if in.order.to PV happen PRS.3PL	so	say CONV	and =ITER	amazement	
кодтам	мах				
код -т -ам	мах				
do TR PST.TR.1PL	we.NOM				

Well, a long time ago there were wolf women, why they are like this, we wondered.

2.1	Æмæ нын	зæронд	адæм	афтæ	дзырдтой	.
	æмæ =нын	зæронд	адæм	афтæ	дзырд -т -ой	
	and =1PL.ENCL.DAT	old	people	so	talk TR PST.TR.3PL	

And old people told us so:

2.2	Гъер дам-иу	афтæ	кæй	бафæндыди	уый	дам
	гъер =дам =иу	афтæ	кæй	ба- фæндыд -и	уый	=дам
	now =CIT =ITER	so	who.GEN	PV want PST.INTR.3SG	DemDist.NOM	=CIT
	махмæ	куырæйттæ	уыдис	ну ... ш ... нартхор	кæм	.
	махмæ	куырæй -тт -æ	уыд -ис	ну	ш	нартхор
	we.ALL	mill PL NOM	be PST.INTR.3SG			кæм
	ссадтам	хор	тетæ	хæринаджы	ссад	уый
	ссад -т -ам	хор	тетæ	хæринадж -ы	ссад	уый
	mill TR PST.TR.1PL	grain	food	GEN	flour	DemDist.NOM
					ирон	куырой

Well, [they said], who wanted this, then... we had mills where corn was milled, grain etc, flour, and that was called an Ossetic mill.

2.3	Æмæ дам-иу	уый	бынты	ауадис	чи-иу
	æмæ =дам =иу	уый	бын -т -ы	а- уад -ис	чи =иу
	and =CIT =ITER	DemDist.GEN	bottom PL GEN	PV jump PST.INTR.3SG	who =ITER
	кæй-иу	фæндыди	усбираæгъ	уый	æмæ-иу
	кæй =иу	фæндыд -и	ус бираæгъ	уый	æмæ =иу
	who.GEN =ITER	want PST.INTR.3SG	woman wolf	DemDist.NOM	and =ITER
	усбираæгъ	фестади	куыройы	бынты	куы
	ус бираæгъ	фе- стад -и	куырой -ы	бын -т -ы	куы
	woman wolf	PV stand.up PST.INTR.3SG	mill GEN	bottom PL GEN	if
	ауди	уæд	.		
	а- уад -и	уæд			
	PV jump PST.INTR.3SG	then			

And, [they said], when she passed under the mill, then the one who wanted to turn into a wolf woman, she turned into a wolf woman, when she passed under the mill.

2.4	Гъемæ-иу	уæд	афтæ	мæсты	кæмæ	уыдис	уыданы
	гъемæ =иу	уæд	афтæ	мæсты	кæмæ	уыд -ис	уыдон -ы
	so =ITER	then	so	angry	who.ALL	be PST.INTR.3SG	DemDist.PL GEN
	хæдзæрттыл-иу		зылдис		æмæ	сын-иу	.
	хæдзæр -тт -ыл	=иу	зылд -ис		æмæ =сын	=иу	
	house PL SUPER =ITER	turn	PST.INTR.3SG		and =3PL.ENCL.DAT	=ITER	
	сæ	фос	ныццагъта				
	=сæ	фос	ныцц- цагът -а				
	=3PL.ENCL.GEN	cattle	PV destroy PST.TR.3SG				

And then on whom she was angry, she came to their barns and destroyed their cattle.

3.1	Иу хатт куы уыди	уæд-иу	хæдзармæ	багæпп
	иу хатт куы уыд -и	уæд =иу	хæдзар -мæ	ба- гæпп
	one time if be PST.INTR.3SG	then =ITER	house ALL	PV jump
	ласта	афтæ сæ	зaborы	сæрты
	ласт -а	афтæ =сæ	зabor -ы	сæр -т -ы
	carry PST.TR.3SG	so =3PL.ENCL.GEN	fence GEN	head PL GEN
	фыстæм			
	фыс -т -æм			
	sheep PL ALL			

Once she jumped into a house, like this, over the fences, to the sheep.

3.2	Амæ йæ	хæдзары	хицау	раййæфта	æмæ
	æмæ =йæ	хæдзар -ы	хицау	ра- йæфта -а	æмæ
	and =3SG.ENCL.GEN	house GEN	master PV	get PST.TR.3SG	and
	йæ	уым	фæрасурбасур	кодта	
	=йæ	уым	фæ- расурбасур	код -т -а	
	=3SG.ENCL.GEN	DemDist.IN	PV chase	do TR PST.TR.3SG	
	And the house's owner saw her and chased her there.				
3.3	Гъемæ уæд йæ	ахста	æмæ	йын	ахсын
	гъемæ уæд =йæ	ахст -а	æмæ =йын		ахс -ын
	so then =3SG.ENCL.GEN	catch PST.TR.3SG	and =3SG.ENCL.DAT		catch INF
	нæ бакуымдта				
	нæ ба- куымд -т -а				
	NEG PV obey TR PST.TR.3SG				
	Well, he wanted to catch her then, but he couldn't.				
3.4	Амæ сисы	сæрты	куыдæй	сцæй	гæпп кодта
	æмæ сис -ы	сæр -т -ы	куыдæй	с- цæй	гæпп код -т -а
	and fence GEN	head PL INESS	in.what.way	PV CON	jump do TR PST.TR.3SG
	афтæ йæ	йæдæй ныххафт ласта		сагоййæ	
	афтæ =йæ	йæдæй ных- хафт ласт -а		сагой -йæ	
	so =3SG.ENCL.GEN	so PV blow carry PST.TR.3SG		pitchfork ABL	
	And when she was jumping over the fence, he hit her with a pitchfork.				
4.1	Гъемæ-иу	цасдæр йæ	синтæ	йæ	сыдзыл
	гъемæ =иу	цасдæр йæ=	син -т -æ	йæ=	сыдзыл
	so =ITER	a.few POSS.3SG=	hip PL NOM	POSS.3SG=	buttocks
	ласта	æмæ фæсадис			
	ласт -а	æмæ фæ- сад -ис			
	carry PST.TR.3SG	and PV be.sick PSTINTR.3SG			
	For some time her thighs were broken and she was sick.				
4.2	Стæй уæд куы сыстади		уæддæр	йæдæй	афтæ йæдæй
	стæй уæд куы сы- стад -и		уæддæр	йæдæй	афтæ йæдæй
	then then if PV stand.up PSTINTR.3SG		still	so	so so
	цыди	къуылых-къуылых йæ	бон	цæуын	нæ
	цыд -и	къуылых къуылых йæ=	бон	цæу -ын	нæ
	go PSTINTR.3SG	lame lame POSS.3SG=	possibility	go INF	NEG
	уыдис	гъер-иу афтæ			
	уыд -ис	гъер =иу афтæ			
	be PSTINTR.3SG	now =ITER so			
	Then when she got up, then she, well, she limped, she couldn't walk, like this.				
4.3	Гъемæ та-иу	æй	куы фæндыди	уæд	
	гъемæ =та =иу =æй		куы фæндыд -и		уæд
	so =CONTR =ITER =3SG.ENCL.GEN		if want PSTINTR.3SG		then
	та-иу	афтæ куыройы	бынты	ауд	æмæ
	=та =иу афтæ куырой -ы	бын -т -ы	а- уад -*0		æмæ
	=CONTR =ITER so mill GEN	bottom PL GEN	PV jump PSTINTR.3SG		and
	та-иу	усбирапæгъ	фестад	æмæ адæмы	фос
	=та =иу ус бирарапæгъ	фе- стад -*0		æмæ адæм -ы	фос
	=CONTR =ITER woman wolf	PV stand.up PSTINTR.3SG		and people GEN	cattle

цагъта афтæ хæдзæрттæм цыдис
 цагът -а афтæ хæдзæр -тт -æм цыд -ис
 destroy PST.TR.3SG so house PL ALL go PST.INTR.3SG

And then, whenever she wanted, she passed under the mill and turned into a wolf woman, and destroyed people's cattle, and visited the houses this way.

5 **Æмæ-иу** бирæгъ уыдис адаёймаг сылгоймаг
 æмæ =иу бирæгъ уыд -ис адаёймаг сылгоймаг
 and =ITER wolf be PST.INTR.3SG man woman

And man, i. e. woman, was wolf.

Wolf woman

Ус-бирæгъ

Женщина-волк

Zhenia

Женя

1 **Вобщем** **раджы-иу** **усбиригътæ** **уыдис** **æмæ** **кæ** ...
 вобщем **раджы** =иу **ус** **биригъ** -т -æ **уыд** -ис **æмæ** **кæ** ...
 long.time.ago =ITER woman wolf PL NOM be PST.INTR.3SG and
куы ... **цæмæй** **фæвæйынц** **афтæ** **зæгъгæ** **æмæ-иу** **дис**
 куы цæмæй фæ- вæй -ынц афтæ зæгъ -гæ æмæ =иу дис
 if in.order.to PV happen PRS.3PL so say CONV and =ITER amazement
кодтам **мæх**
 код -т -ам мæх
 do TR PST.TR.1PL we.NOM

Well, a long time ago there were wolf women, why they are like this, we wondered.

2.1 **Æмæ** **нын** **зæронд** **адæм** **афтæ** **дзырдтой**
 æмæ =нын зæронд адæм афтæ дзырд -т -ой
 and =1PL.ENCL.DAT old people so talk TR PST.TR.3PL

And old people told us so:

2.2 **Гъер** **дам-иу** **афтæ** **кæй** **бафæндыди** **уый** **дам**
 гъер =дам =иу афтæ кæй ба- фæндыд -и уый =дам
 now =CIT =ITER so who.GEN PV want PST.INTR.3SG DemDist.NOM =CIT
махмæ **куырæйттæ** **уыдис** **ну** ... **ш** ... **нартхор** **кæм**
 махмæ куырæй -тт -æ уыд -ис ну ш нартхор кæм
 we.ALL mill PL NOM be PST.INTR.3SG maize where
ссадтам **хор** **тетæ** **хæринаджы** **ссад** **уый** **ирон** **куырой**
 ссад -т -ам хор тетæ хæринадж -ы ссад уый ирон куырой
 mill TR PST.TR.1PL grain food GEN flour DemDist.NOM Ossetic mill

Well, [they said], who wanted this, then... we had mills where corn was milled, grain etc, flour, and that was called an Ossetic mill.

2.3 **Æмæ** **дам-иу** **уый** **бынты** **аудис** **чи-иу**
 æмæ =дам =иу уый бын -т -ы а- уад -ис чи =иу
 and =CIT =ITER DemDist.GEN bottom PL GEN PV jump PST.INTR.3SG who =ITER
кæй-иу **фæндыди** **усбиригъ** **уый** **æмæ-иу**
 кæй =иу фæндыд -и ус бирæгъ уый æмæ =иу
 who.GEN =ITER want PST.INTR.3SG woman wolf DemDist.NOM and =ITER

усбиræгъ   **фестади**   **куыройы**   **бынты**   **куы**
 ус   бирæгъ   фе- стад   -и   куырой -ы   бын   -т   -ы   куы
 woman wolf   PV stand.up PST.INTR.3SG   mill   GEN   bottom PL GEN   if
ауди   **уæд** .
 а-   уад   -и   уæд
 PV jump PST.INTR.3SG   then

And, [they said], when she passed under the mill, then the one who wanted to turn into a wolf woman, she turned into a wolf woman, when she passed under the mill.

2.4 Гъемæ-иу   **уæд**   **афтæ**   **мæсты**   **кæмæ**   **уыдис**   **уыдоны**
 гъемæ =иу   уæд   афтæ   мæсты   кæмæ   уыд -ис   уыдон   -ы
 so   =ITER   then   so   angry   who.ALL   be   PST.INTR.3SG   DemDist.PL GEN
хæдзæрттыл-иу   **зылдис**   **æмæ**   **сын-иу**
 хæдзæр -тт -ыл   =иу   зылд -ис   æмæ   =сын   =иу
 house   PL SUPER =ITER   turn   PST.INTR.3SG   and   =3PL.ENCL.DAT =ITER
сæ   **фос**   **ныццагъта**
 =сæ   фос   ныц- цагът -а
 =3PL.ENCL.GEN   cattle   PV   destroy   PST.TR.3SG

And then on whom she was angry, she came to their barns and destroyed their cattle.

3.1 Иу   **хатт**   **куы**   **уыди**   **уæд-иу**   **хæдзармæ**   **багæпп**
 иу   хатт   куы   уыд -и   уæд =иу   хæдзар -мæ   ба- гæпп
 one   time   if   be   PST.INTR.3SG   then =ITER   house ALL   PV jump
ласта   ,   **афтæ**   **сæ**   **заборы**   **сæрты**   **сæ**
 ласт -а   афтæ   =сæ   забор -ы   сæр -т -ы   =сæ
 carry PST.TR.3SG   so   =3PL.ENCL.GEN   fence GEN   head PL GEN   =3PL.ENCL.GEN
фыстæм
 фыс -т -æм
 sheep PL ALL

Once she jumped into a house, like this, over the fences, to the sheep.

3.2 Амæ   **йæ**   **хæдзары**   **хицау**   **раййæфта**   **æмæ**
 æмæ =йæ   хæдзар -ы   хицау   ра- ййæфт -а   æмæ
 and =3SG.ENCL.GEN   house GEN master PV get   PST.TR.3SG and
йæ   **уым**   **фæрасурбасур**   **кодта**
 =йæ   уым   фæ- расурбасур   код -т -а
 =3SG.ENCL.GEN DemDist.IN PV chase   do TR PST.TR.3SG

And the house's owner saw her and chased her there.

3.3 Гъемæ   **уæд**   **йæ**   **ахста**   **æмæ**   **йын**   **ахсын**
 гъемæ   уæд   =йæ   ахст -а   æмæ   =йын   ахс -ын
 so   then =3SG.ENCL.GEN   catch PST.TR.3SG   and =3SG.ENCL.DAT   catch INF
нæ   **бакуымдта**
 нæ   ба- куымд -т -а
 NEG PV obey TR PST.TR.3SG

Well, he wanted to catch her then, but he couldn't.

3.4 Амæ   **сисы**   **сæрты**   **куыдæй**   **сцæй**   **гæпп**   **кодта**
 æмæ   сис -ы   сæр -т -ы   куыдæй   с- цæй   гæпп   код -т -а
 and   fence GEN   head PL INESS   in.what.way   PV CON   jump do TR PST.TR.3SG
афтæ   **йæ**   **йæдæй**   **ныххафт**   **ласта**   **сагоййæ**
 афтæ =йæ   йæдæй   ных- хафт   ласт -а   сагой -йæ
 so =3SG.ENCL.GEN   so   PV blow carry PST.TR.3SG   pitchfork ABL
 And when she was jumping over the fence, he hit her with a pitchfork.

4.1 Гъемæ-иу	цасдær	йæ	сингæ	йæ	сыдзыл
гъемæ =иу	цасдær	йæ=	син -т -æ	йæ=	сыдзыл
so =ITER	a.few	POSS.3SG=	hip PL NOM	POSS.3SG=	buttocks

carry PST.TR.3SG and PV be.sick PST.INTR.3SG

For some time her thighs were broken and she was sick.

4.2 Стәй үәд құысыстыади

стәй	уәд	куы	сы-	стад	-и	уәддәр	йәдәй	афтә	йәдәй
then	then	if	PV	stand.up	PST.INTR.3SG	still	so	so	so

цыди	къуылых-къуылых	йæ	бон	цаॢын	нæ
цид -и	къуылых къуылых	йæ=	бон	цаॢу -ын	нæ
go	PSTINTR.3SG	lame	POSS.3SG=	possibility	go INF NEG

худис гъер-иу афтә

у́дис гъер ну афка
у́д - ис гъер ыиу афтә

увид *и*с *т*вер *и*ту *а*так
be PST INTR 3SG now ≡ITER so

Then when she got up, then she well, she

Then when she got up, then she, well, she limped, she couldn't walk, like this.

4.3	Тъемæ та-иу	æй	куы	фæндыди	уæд
	гъемæ =та	=иу	=æй	куы	фæндыд -и
	so	=CONTR	=ITER	=3SG ENCL GEN	PST INTR 3SG then

-ta	=ta	афтæ	куыройы	бынты	ауд	æмæ
=ta	=ta	афтæ	куырой -ы	бын -т -ы	a- уад -*0	æмæ

=CONTR =ITER so mill GEN bottom PL GEN PV jump PSTINTR.3SG and
та-иу усбиræгъ фестад æмæ адæмы фос

=та =иу үс бираეгъ фе- стад -*0 æмæ адæм -ы фос
 =CONTR =ITER woman wolf PV stand.up PSTINTR.3SG and people GEN cattle

цагъта	афтæ	хæдзæрттæм	цидис	.
цагът -а	афтæ	хæдзæр -тт -æм	цид -ис	
1 + PST TR 2 SG	1 + PL ALL	PST PTP 2 SG		

destroy PST.TR.3SG so house PL

And then, whenever whe wanted, she passed under the mill and

people's cattle, and visited the houses this way.

5 Амæ-иу бирæгъ уыдис адæймаг сылгоймаг .

æмæ =иу бирæгъ үйд -ис

and =ITER wolf be PST.INTR.3SG man woman

and man, i.e. woman, was wolf

Ed Man, R. J. Weller, was well.